

FRANÇOIS CHIRIVELLA

O D'OVIDI

Rafael Amorós

O D'OVIDI

I també a Isabel-Clara Simó

FRANÇOIS CHIRIVELLA

O D'OVIDI

Rafael Amorós

2 0 2 0
CASA DE CULTURA

ÀREA DE CULTURA / AJUNTAMENT D'ALCOI

President: Antoni Francés, Alcalde d'Alcoi

Coordinació: Raül Llopis, Regidor de Cultura

ARTS PLÀSTIQUES

CONSELL ASSESSOR:

Armand Alberola

Manuel Boix

Romà de la Calle

Fernando Castro

Carles Cortés

Tomàs Llorens

Miquel Navarro

Santi Pastor

Josep Sou

Feliu Ventura

Vicent M. Vidal

DIRECCIÓ:

Antoni Miró

Edita: Ajuntament Alcoi

© Dels autors

© AMB-Disseny

© Ajuntament d'Alcoi

Maquetació: *AMB i AGA*

Traducció: Maurici Castelló

Correcció: Imma Descals

Dipòsit legal: A 3-2020

Gràfiques Alcoi S.L.U.

AJUNTAMENT D'ALCOI

CENTRE CULTURAL
MARIO SILVESTRE
AJUNTAMENT D'ALCOI

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALCOI
MUNICIPALITAT D'ÒRIS

 Sabadell
Fundació

ELS AUTORS CEDEIXEN VOLUNTARIAMENT ELS DRETS DE REPRODUCCIÓ

A, d'ànima.	O, d'Ovidi.
B, de bondat.	P, de persona.
C, de casualitat.	Q, de qüestió.
D, de determinació.	R, de respecte.
E, d'emoció.	S, de sentir.
F, de fera ferotge.	T, de Teresa.
G, de generositat.	U, d'unit.
H, d'honrat.	V, de vocació.
I, d'intuïció.	W, de viure, de volar.
J, de justícia.	X, de xona.
K, de kk.	Y,
L, de libido.	Z, de zzzzzzzzz
LL, de llibertat.	
M, de mestissatge.	
N, de no.	RAFAEL AMORÓS

Convidat pel meu amic Rafael a visitar el seu taller i compartir un esmorzar familiar i deliciós, em va impressionar la diversitat i la profusió de les noves obres, especialment escultòriques, els materials i les singulars composicions que presentaven una exploració tècnica i cromàtica especialment innovadora.

Em va explicar el seu projecte: aprofitar l'instant del descobriment, sense pre-determinació, per assolir l'infinit generat per l'atzar. Vaig recordar aquest poema de STEPHANE MALLARMÉ anomenat *Azur*. (1863) on afirma que la poètica és l'ànima de l'atzar no sense evocar les paraules de RAFAEL: “Les meues peces són el text que voldria escriure, la música que m'agradaria compondre i la dança que desitjaria ballar”.

No puc oblidar tampoc els vincles que es teixeixen entre l'artista i escultor HANS ARP i RAFAEL. Al seu llibre *El seient de l'aire*, (1946), ARP escriu: “La casualitat és un enorme dipòsit de sorpreses poètiques i formals. L'atzar, a diferència de l'accident, és un principi carregat de positivitat, una font de joventut, una promesa d'obertura i regeneració”.

La continuació del diàleg em va permetre integrar la intenció creativa que es manifesta quan l'aixada del camperol aixeca la terra en solcs desiguals, lliurant després els secrets de la terra viva i vibrant en la seva clandestinitat del sotaterra. Es tracta d'aquests muntatges diàfans en un marc de metall lleuger la integritat del qual es casa amb terrossos que revelen, com les pàgines d'un llibre, les moltes formes significatives d'allò real i complex arriscat. En la seva presentació de l'exposició “EVIDÈNCIES 2013”, RAFAEL, citant PAUL KLEE, insisteix en les seves preferències: la tridimensionalitat i la intercomunicació de materials per conduir a la transició del material a l'espiritual ja que, segons KLEE, “l'art no reproduïx allò visible, sinó que el fa visible” per transcendir certs muntatges (ferro i acer inoxidable) en melodies, ja que RAFAEL diu “la música que voldria compondre”.

Aleshores em va aparèixer de sobte la familiaritat entre les estructures de RAFAEL i la pintura de YVES KLEIN *Rastres dels arats* (Cosmogonies, 1959). L'avang de l'arada revela el desconegut que, pel prestigi dels gestos, “fa descobrir les peces que es fan realitat” com diu RAFAEL i es converteixen en coses concretes en els seus materials compostos on el mineral de les pedres es barreja amb la germinació de la planta i desvetlla així el complex misteri de la vida.

Els treballs actuals de RAFAEL em recorden a VINCENT VAN GOGH que, en la seva joventut holandesa, es va apoderar de *El sembrador* (ploma i rentat de 1881), *El camperol que treballa la terra* (carbó vegetal i tinta 1882), o *La collita de pomes terra* (ploma i rentat 1883).

A més de “la sensibilitat sense la qual no pot existir la bondat” com diu RAFAEL, evoco la filiació entre ell i les famoses pintures de JEAN-FRANCOIS MILLET com *L'home amb la roda* (1812), *La collita de patates* (1865), on els gestos creen i descobreixen el desconegut de l'atzar, l'explosió de la terra donant-nos la matèria de diverses naturaleses en els seus colors particulars.

Durant la conversa, RAFAEL es va dirigir cap a un conjunt majestuós format per diverses estructures pendulars anomenades *Aparences* en ferro i acer inoxidable -2014/2015. Al tocar-les amb la mà, van sorgir sons melòdics.

Vaig recordar les paraules bàsiques de RAFAEL: “Les meves obres són el text que voldria escriure, la música que m'agradaria compondre i la dansa que m'agradaria ballar”. El seu projecte existencial, metafísic i artístic em submergeix en els mons d'altres artistes com *Les mòbils* (1932) d'ALEXANDRE CALDER i *Escultures meta-mecàniques* (1953/1955) de JEAN TINGUELY on s'uneixen la tridimensionalitat, l'univers del moviment a l'espai i els sons musicals de possibles simfonies.

Setembre de 2019.

FRANÇOIS CHIRIVELLA,
professor associat d'epistemologia de l'art. Universitat de Tolosa.

UNIT 2019, llautó i estany, 65x30x35

UNIT 2019, llautó i estany, 35x48x42

SACRA FLOR 2018-2019, llaut6, 36x40x21

BLAU 2016, llaütó i pigments, 30x28x35

MÍSTIC 2016, ferro, llautó i
pedra d'Ulldecona, 182,5x33x27

PLEC 2018, llautó, 48x20x15

LAOCOONT 2014, ferro, acer inoxidable i
pedra d'Uldecona, 172x74x72

APARENCES II 2014, ferro i acer inoxidable,
180,5x80,5x80,5

LAOCOONT 2017, ferro i acer inoxidable, 105x178x25

BI MÒBIL I 2017, alumini, pigments i vidre, 51,5x35x10

BI 2018, alumini i pigments, 41x48x51

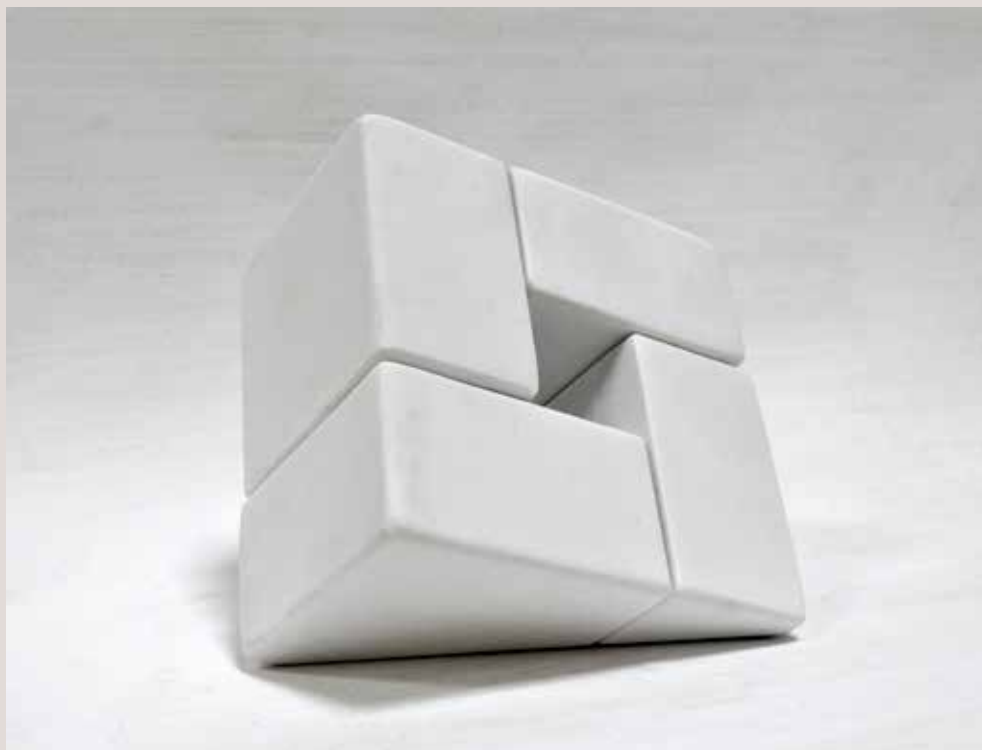
BI 2018, alumini i pigments, 34x52x35

FILLLOL 2019, alumini i pedra silestone blanc,
187x47x55

FILLOL 2019, alumini i pedra silestone blanc, 102x45x49

TETRA 2016, marbre blanc de Carrara, 15,5x19x15

DESCONSTRUCCIÓ 2013-2017, granit negre i acer inoxidable, 57x14x14

D A V A L L A M E N T

Pena de vides truncades per la crua i puta violència.

En un punt al terra tensionat en equilibris impossibles.

Esbarronadors gemecs insondables per pretèrites rialles compartides.

Suscitant el plany i condemnes unànimes en xarxes virtuals esquinçades.

Pregons clams per justícies amb ulls embenats.

Davant la magnificència injustificable per idearis rancis i obsolets.

DAVALLAMENT DE COSSOS INERTS I DE MIRADA BLANCA.

RAFAEL AMORÓS

DAVALLAMENT 2015, alumini pintat al foc, 7 peces de mides variables

INTERIOR III 2016, alumini pintat al foc i vidre, 18x18x18

INTERIOR 2016, alumini pintat al foc i vidre, 50x22,5x22,5

LÍNIES 2019, alumini pintat al foc, 30x45x40

LÍNIES 2019, alumini pintat al foc, 22x32x40

CORBANT 2019, alumini pintat al foc, 136x82x33

CORBANT 2019, alumini pintat al foc, 31x183x28

FULL 2016, alumini i pedra silestone blanc, 32x22x17

FULLS 2019, alumini i pigments, 118x49x29

ACULL 2018, alumini i pigments, 32,5x13x14

ACULL 2018, alumini i pigments, 52x53x10

ACULL 2018, alumini i pigments, 25x48x43

ACULL 2018, alumini i pigments, 26x36x27

ACULL 2017, alumini i pigments, 31x41x28

ACULL 2019, alumini i pigments, 60x44x55

ROMP 2019, alumini, pigments i pedra silestone blanc, 190x43x32

ROMP 2019, alumini, pigments i pedra silestone blanc, 24x35x22

ROMP 2019, alumini, pigments i pedra silestone blanc, 25x34x29

ROMP 2019, alumini, pigments i pedra sílestone blanc, 132x58x40

Vaig nàixer al món de la plàstica contemporània de la mà de l'amic i artista Francesc Messa allà per l'any 81 del passat segle, i des d'aleshores l'univers de la creativitat m'ha resultat un espai obert i molt ric, un lloc que em permet experimentar (sempre està el cuquet de veure que passarà amb els materials, formes i conceptes) i expressar tot el que sent (dubtes, temors, alegries, inquietuds, sentiments,...) lliurement. La meua formació va ser quasi bé lliure, ben bé autodidacta. Això de sotmetre'm a horaris i torns sempre m'ha resultat bastant complicat i com d'un primer moment tenia clar que no volia dedicar-me a la docència, no em vaig preocupar per obtenir cap títol que diguera que estava preparat per a ser pintor. De les lliçons de Messa, vaig passar per diverses acadèmies a València i també per BBAA de Sant Carles, on assistia a les classes que m'interessaven. He participat en cursos de fotografia amb Josep Vicent Monzó i he estat per escoles de gràfica tant de Barcelona (Escola Internacional de Gravat a Calella), com de Madrid (al taller del gravador romanès Pavel Radoulovski a l'espai la Cuarta Pared) i pels tallers d'estiu de gràfica a Pastrana, Guadalajara. Vaig viure al mas Sopalmo de l'artista alcoià Antoni Miró on li vaig ajudar en l'edició de gravats. Vaig aprendre molt i, a més, seguia realitzant la meua tasca artística. Com aquell qui no vol, el meu treball s'influencià del món plàstic d'Antoni, i ara, passat el temps, em resulta ben curiós el que va escriure el crític d'art Rafael Prats Rivelles per a una exposició que vaig fer a Almussafes en febrer de 2001:

“No és una simple anècdota, per exemple, que l'albaidí Francesc Messa fos qui l'introdueix en l'univers de la creació. Ni tampoc és una simple anècdota la relació amb l'alcoià Antoni Miró. Qui conega la personalitat d'ambdós artistes sabrà la gran diferència que hi ha entre les seues respectives actituds envers el fet artístic. Esquematitzant, podríem referir-nos al món un tant caòtic del primer i al cosmos força ordenat del segon. Aquest doble punt de partida resulta fonamental per tal de comprendre el treball del nostre artista. Un treball que

s'inscriu dins de les coordenades amb les quals, arran de l'esgotament dels radicalismes, s'arribà a l'emoció regulada o l'intel·lecte emocional”.

Assenyale aquest fragment perquè em sembla que és clau en la meua obra per la influència d'aquestes dues personalitats. Quan em vaig adonar que formalment m'estava influenciant del quefer dels meus mestres, vaig posar terra pel mig i vaig iniciar el meu camí en la recerca d'un llenguatge més personal, però sempre tractant de mantenir els valors que m'havien inculcat i dels quals crec que s'ha de nodrir tota faceta personal i artística, i que són entre altres: el compromís, la sinceritat, el rigor, la independència i el risc; amb tot, amb errors i encerts he anat desenvolupant el meu treball en diferents sèries:

L'individu com a forma (1986-1989); *Petjades* (1989-1991); *Orgànics* (1991-1993); *Autoretrats-Autoreptats* (1993-1998); *Colors de Vall* (1998); *Imatges en positiu/Imatges en negatiu* (1999-2003); *Vocabularis* (2004-2005); *Paisatges trobats* (2006); *Embolics*; *Gestos*; *Rastres*; *Evanescència fixada*; *Del roig, Del blau, Del groc al Negre*.

També he editat diverses carpetes de gravats bé tot sol o amb amics com Messa, Joan Calabuig, Xavier Mollà, Joan Sancarlos, Cesc Biosca, Joan Francesc Tormo... *No per la insubmissió* (1993); *750 com a Valencians* (1994); *Àrabs i Catalans* (1994); *Passat d'un poble... Futur d'un poble* (1995); *Atzavara* (1995); *Som* (1996); *D'un temps d'un poble* (1996); *al poeta Ausiàs March* (1997); *Fi de mil·lenni* (1999); *Home Paraula Poble*, a V.A. Estellés; *Sempre*, a l'Ovidi Montllor; *Rabat*, 2003; *Quatre paraules*, 2004; ...

Des de finals dels 90 del segle passat m'he deixat captivar pel volum, l'espai, els materials, les formes i la meua creativitat s'ha decantat per la tridimensionalitat. Pense que sóc més sincer quan plantejo treballs en què les formes són el que són. Des d'aleshores han sorgit diverses sèries en les quals els conceptes i els materials han anat evolucionant i variant. *Natures, Arbres, Racons, Embolics, Arq, Contínuum, Addend, Gest, Cerclant, Laocoont, Un entre tants, Corbant, Sacra flor, Intros, Desconstrucció, Interior, Junyent, Blau, Full, Plec, Unit, Transparències, Romp*.

Dintre de la faceta tridimensional, juntament amb l'amic gnomonista Joan Olivares hem anat dissenyant i realitzant un bon grapat de rellotges solars/escultures repartits per diversos espais de la geografia del País Valencià i la resta de l'Estat.

Pel que fa a les exposicions, des de 1983 vaig mostrant la meua obra en nombroses exposicions individuals i col·lectives a València, Barcelona, Alacant, Madrid, Santander, Belgrad, Stuttgart, Colonia, Viena, Gant, Tànger, Casablanca, Bèrgam, ... Tot seguit referisc les darreres exposicions i col·laboracions més recents:

2018 Exposició *Evanescència Fixada*. Galeria Thema, València.

Instal·lació/Exposició *Contrapunt*. Col·laboració amb l'Ensemble d'Instal·lacions Multimèdia del Màster de Programació Musical, Tecnòloga i Innovació, sota la direcció del professor Pierce Warnecke del Campus de Berklee de València. Museu de la Ciència, Ciutat de les Arts, València.

Instal·lació *Miratges*. Col·laboració amb l'Ensemble d'Instal·lacions Multimèdia del Màster de Programació Musical, Tecnologia i Innovació, sota la direcció del professor Pierce Warnecke del Campus de Berklee de València. Consorci de Museus, Centre del Carme, València.

2019 Participació en *justMad X edition*, Madrid. Galeria Artigallery de Barcelona.

Participació en *artmadrid 14 edició*. Galeria BAT Alberto Cornejo, Madrid. Exposició online *Mediterràniament*, Galeria BAT Alberto Cornejo, Madrid. Artista en residència, IES Andreu Sempere, Alcoi. Instal·lació *Davallament*, col·laboració amb el músic i compositor Mario Roig.

Al llarg d'estos anys, la meua obra va formant part de diverses col·leccions privades i públiques tant de l'Estat espanyol com de l'estranger. Pense que soc un privilegiat ja que m'he pogut dedicar professionalment a allò que més m'agrada, i, mentre la curiositat, les ganas d'experimentar i sorprendre'm estiguen, seguiré lluitant, jugant, dubtant i gaudint d'este meravellós món de la creativitat.

CENTRE CULTURAL
MARIO SILVESTRE
AJUNTAMENT D'ALCOI

AJUNTAMENT D'ALCOI

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AV. DE LA CIUTAT, 100. ALCOI
03010 ALICANTE (ESPÀNYA)

Sabadell
Fundació

O D'OVIDI
Rafael Amorós

ALCOI 5 FEBRER - 27 MARÇ 2020

CASA DE CULTURA

CENTRE CULTURAL
MARIO SILVESTRE

AJUNTAMENT
D'ALCOI

Sabadell
Fundació

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT
AJUNTAMENT D'ALCOI
AJUNTAMENT D'OTOS